

Erik Hansen

Dette er historien om Erik Hansen Tvis. Han er kendt som "æ Murer" i byen. Han har sat et grundigt aftryk i Tvis både som person, i foreningslivet, og som den, der kan bygge huse. Mange hilser genkendende på Erik, når han cykler rundt i byen også selv om kasketten nu efter stærk anbefaling hjemmefra er udskiftet med en cykelhjelm.

Erik er født i 1941 i Ydby i Thy. Så årene der er gået fra turen i barnevognen på Thy til cykelturen i Tvis er nu oppe på 82 her i 2023.

Det har været en begivenhedsrig historie. Ikke altid let, men altid med et optimistisk syn på nye muligheder og mod på at prøve noget nyt.

Det ville være gængs at fortælle Eriks historie på skrift og med billeder, men da han er en glimrende fortæller og har en god hukommelse, var det oplagt at lade ham selv fortælle sin historie.

Så det har vi gjort. Vi har lagt mobilens mikrofon foran Erik og ladet ham fortælle. Det er helt uden forberedelse, manuskript eller ud fra spørgsmål kendt på forhånd. Jens styrer svagt fortællingen og bryder nu og da med spørgsmål.

Det første lydbillede handler om barndommen på landet i Thy. De vilkår som mødte en dreng som Erik, svarer nok meget godt til de vilkår som mødte drenge født langt ude på landet på en mindre gård, der i starten af 1940'erne.

Arbejdet, det daglige slid, kost, klæder og det isolerede familieliv på ejendommen fylder i hukommelsen.

Familien boede først på en mindre ejendom langt uden for alfarvej, sydvest for landsbyen Ydby.

Lydklip 1: Min barndom i Thy: tvisby.dk/lokalhistorie/wp-content/uploads/2023/09/1.-Barndom-i-Ydby-waw.wav

Her er gården, hvor Erik blev født en kold februar dag i 1941. Som han fortæller – trak han fødslen med 14 dag på grund af kulden. Han blev født i stuen, som var det eneste rum, som var opvarmet.

Der var ikke strøm til gården før 1951, og varmen kom fra komfur og kakkelovn opvarmet af træ fra deres egen lille skov.

Hør, hvordan børnene blev klædt i cirkustøj for at holde varmen.

Hør, hvordan der under krigen blev kompenseret for mangel på sukker og mel.

Den lille Erik.

Eriks mor havde 150 høns. Æggene herfra betalte købmandsregningen.

Indkøb hos RAV i Holstebro blev også betalt med æggepenge og rugbrød hos bageren med grankogler.

Her er hele familien, mor, Jørgen, Gunnar, Gudrun, far Poul og foran Erik. Senere kom Kristian, som er 2 år yngre end Erik.

Der skete ikke så meget, der langt ude på landet for enden af 2 km. privatvej. Posten og mælkekusken var fast på besøg hver dag, og en gang om ugen kom Brugsen og bageren.

Børnene måtte lege med hinanden og være opfindsomme, som her hvor der leges i roesåmaskinen.

I tiåret fra 1941 – 1951 var det barndomshjemmet for Erik og hans 4 søskende.

Naturalieøkonomi var helt afgørende. Hønsegården med de 150 høns kunne betale købmandsregningen. Den store køkkenhave forsynede familien med bær og grøntsager og der "døde" også en gris hvert år.

Solvang: Den nye ejendom i Sdr. Ydby.

I 1951 sælges ejendommen, og der købes en mindre ejendom oppe ved hovedvejen.

Eriks far gik nu ud som daglejer ved de store gårde og i kompagniskab med en anden, købte han en selvbinder og et stort tærskværk. De høstede så for andre og tærskværket gik på omgang og tiltrak altid stor opmærksomhed.

Her er den nye ejendom i Sdr. Ydby med hovedvejen i forgrunden. Det var familiens hjem fra 1951. Erik var da 10 år.

Lydklip 2a: Skolegang, konfirmation, krigens oplevelser: tvisby.dk/lokalhistorie/wp-content/uploads/2023/09/2.-Skolegang-konfirmation-krigens-oplevelser.wav

Så har vi fået Kristian med på billedet.

Erik står nedadtil til venstre.

Ca. 1949

Solvang i 1950 og 1967.

Sønder Ydby Forskole 1965

Datering: 1965

Sønder Ydby Forskole 1965.

Forskolen i Sdr. Ydby, hvor Erik gik i 1. og 2. klasse under lærerinden fru Brath.

Journalisten Thomas Ubbesen gik på den samme skole nogle år senere. Han har skrevet bogen: Alle vi børn af fru Brath. Det er absolut ingen gode erindringer, han har fra skoletiden både hvad angår skolekammerater og tiden under fru Brath. Erik kan ikke genkende den krasse beskrivelse af forholdene på forskolen.

Efter forskole blev eleverne flyttet til en større fælles skole i Ydby. Her gik man 2 år i 3. kl. og 3 år i 4. kl. Så blev man konfirmeret og sendt ud i samfundet.

Erik kom ud at tjene allerede som 13-årig før konfirmationen. Han gik stadig i skole og boede hjemme. Han fik en plovmand for 6 mdrs. arbejde. Nu kunne han købe en cykel. Alle år havde han ellers gået og løbet til skole.

Erik i Ydby Skole siddende nederst og markeret.

Sdr. Ydby nogle år senere.
Ejendomme og huse på
begge sider af hovedvejen.
Solvang og Forskolen er
markeret.

Lydklip 2 b: Mere om skolegang og konfirmation tvisby.dk/lokalhistorie/wp-content/uploads/2023/11/Mere-om-skolegang-og-konfirmation-wav.wav

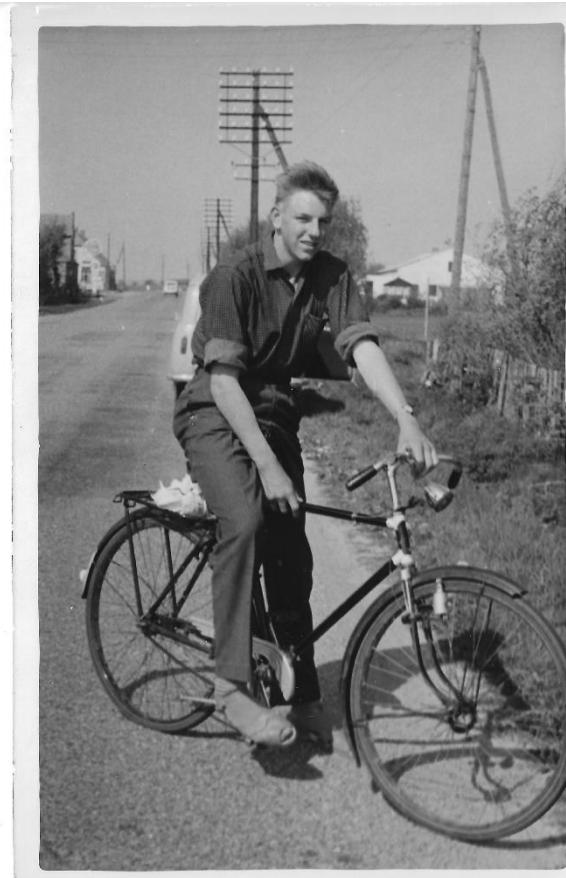
Ydby Kirke

Cirkusgården i Ydby – hvorfra Hansen børnene blev forsynet med eksotisk tøj

Erik og Kristian.

Den unge Erik på cykel på hovedvejen.

Lydklip 3: Søskende, karl hos bønder, og købmandslære.: tvisby.dk/lokalhistorie/wp-content/uploads/2023/09/3.-Blandt-Soeskende-boender-og-koebmaend-som-ung.wav

I de 3 år efter konfirmationen var Erik ansat som karl flere steder på Thy og i 1½ måned på en gård i Tvis. Har sled han hårdt og tabte 20 pund i løbet af 45 dage. Erik blev efterhånden godt og grundig træt af bønderne og arbejdet på landet, som for den unge mand virkede helt umulig som en fremtid for ham.

Han kom derefter i købmandslære i Gjellerup. Det var hos en købmand som arbejdede meget med foderstoffer og gødning. I løbet af kort tid blev Erik brølstærk og håndterede sække på 125 kg. Sådan ca. 5 x vore dages løftemax.

Men det var heller ikke som købmand, at Erik fandt den rette vej for ham at videre i livet.

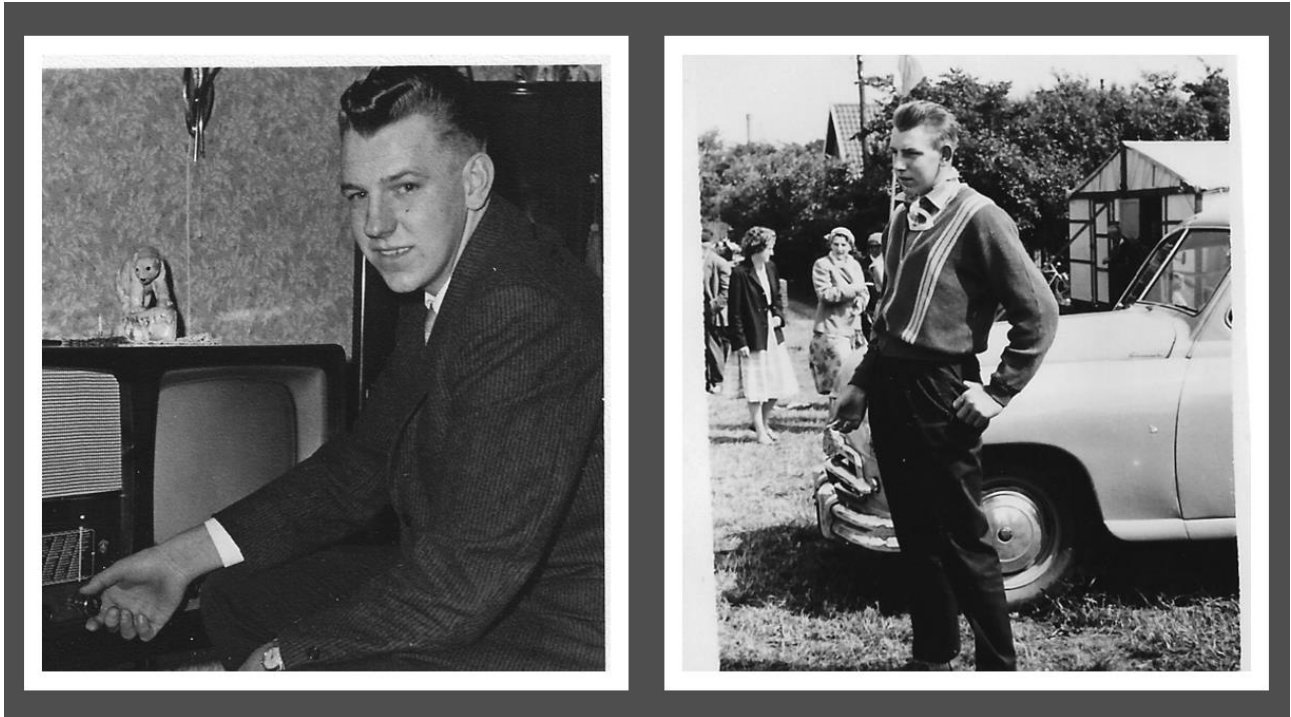
Erik stoppede hos købmanden og sluttede med at tage kørekort i Herning efter 10 køretimer - alle i mørke.

Turen gik atter til Thy med småjobs på landet bl.a. på Morup Mølle og Mørtelværket i Ydby.

De helt unge år var præget af usikkerhed og prøven sig frem. Men blev en dør lukket et sted, fik Erik straks åbnet en ny dør.

Der var altid arbejde til en, som ville arbejde og som ikke var kræsen.

Men der var grænser for, hvad Erik ville finde sig i.

Erik og fatter Poul.

Lydklip 4: Post i København: tvisby.dk/lokalhistorie/wp-content/uploads/2023/09/4.-Post-i-Koebenhavn.wav

Som 19-årig foretager Erik en totalvending af sin tilværelse. Han søgte ind som aspirant ved Det Danske Postvæsen i København. Erik betegner det selv som: "Jysk mester i længdespring". Han søgte ind i en verden som på alle områder lå milevidt fra tilværelsen i Thy.

Men da "idiotprøven" var vel overstået, kunne Erik begynder som aspirant. Distriktet var på Frederiksberg med 5 omdelinger pr. dag til hver husstand.

Standarder var, at man skulle gå 100 gange op til 5. sal pr. dag. Det gav Erik besvær med bentøjjet, og da postlægen konstaterede åreknuder, blev han afskediget.

Erik stod "med håret i postkassen" og var nødsaget til igen at finde noget andet.

Hjemme i Thy med Kristian på bagsædet.

Erik havde allerede en mindre motorcykel før han rejste til København. Efter moders råd kom den ikke med til hovedstaden. Men Erik var træt af at cykle, så derfor købte han en ny i København, som var større end den første.

Lydklip 5: Smykke og Smedeværksted i København: <https://tvisby.dk/lokalhistorie/wp-content/uploads/2023/09/5.-Smykke-og-Smedevaerksted-i-Koebenhavn.wav>

Efter postvæsenet fik Erik arbejde i guld og sølvsmykkefirmaet Hermann Siersbøl på Amager. Hermann var fætter til Eriks mor. Det blev en kort fornøjelse af kun en uges varighed. Erik var simpelthen hurtigere på stansmaskinen end de andre arbejdere brød sig om. Deres gode akkord var truet. Så han fik løn for en uges arbejde og ellers farvel og tak.

Så gik turen atter hjem til Thy. Erik fik igen arbejde på landet. Nu som forkarl på en proprietærgård i Dover. Ansættelsen var på 6 mdr.

På landet igen, men med blikket rettet mod København fra Søndbjerg- Stenen.

Herefter var Erik helt parat til København igen.

Det næste arbejde, som Erik fandt i ugeavisen, var et arbejde for et stort smedefirma som altnuligmand. Det meste af tiden blev brugt som chauffør. Efter 3 uger kom Erik til at smadre firmabilen. Men ansættelsen fortsatte alligevel, og Erik kørte 12.000 km i den nye bil uden en skramme.

Smedefirmaet.

Lydklip 6: Soldat: tvisby.dk/lokalhistorie/wp-content/uploads/2023/09/6.-Soldat-i-Koebenhavn-og-Hanne-i-Bodum.wav

Efter smedetiden kom Erik ind som soldat. Rekruttiden var i Holbæk og derefter var det Svanemøllens Kaserne i København.

Han var ved forsyningstropperne, hvis hovedopgave var at forsyne kaserne på Sjælland og Lolland Falster. Transporten var især af olie og benzin.

Hør den snu historie om, hvordan Erik og en kammerat fik rigtig meget ud af den lange tur til Vordingborg.

Hjemturen, da soldaten var afmønstret forløb ikke helt efter planen. Erik blev sat af lyntoget i Vejle og Hanne spejdede forgæves efter ham i Holstebro.

Hanne havde han nemlig mødt til bal i Boddum, da han var hjemme på orlov til sølvbryllup.

Sjællandske Trænregiment og Svanemøllens Kaserne.

Lydklip 7: Taxachauffør, murerlærling og roehakker: tvisby.dk/lokalhistorie/wp-content/uploads/2023/09/7.-Taxachauffoer-murerlaerling-roehakker.wav

Efter soldatertiden var det slut med København. På en måde var Erik tiltrukket af hovedstaden, men på den anden side skulle Hanne ikke slæbes med derover. Hun var i mellemtiden flyttet til Holstebro, så det blev også Eriks base de kommende år.

Erik som murerlærling og med sit svendestykke.

Ved vintertid 1962/63 boede Erik på et værelse på Mejdalvej i Holstebro. Han var ivrigt arbejdssøgende, men det var en rigtig svær tid at få et arbejde, selvom Erik ikke var kræsen. I marts lykkedes det at få arbejde ved en frugtgrosserer og salgschauffør. Det næste job var som taxachauffør. Her var byens murere gode kunder, og det var gennem en taxakunde han fik arbejde som murerpasser.

Nu var han indenfor i faget og fik en læreplads som murer til 4 kr. i timen. Men skoletiden i Herning måtte han selv betale for. En ansøgning om socialhjælp ente med afslag, da Erik afslørede sig selv som ejer af en folkevogn.

Den store roehakker. I sin fritid gik Erik ud som roehakker. Det havde han lært på Thy. Under opholdet i København hakkede Erik også roer et så specielt sted som Vridsløselille Fængsel. Det var der gode penge i og Erik var en rigtig dygtig roehakker. Hvis han da ikke var ude for at grave en olietank ned.

Lydklip 8: Boliger, gift med Hanne.: tvisby.dk/lokalhistorie/wp-content/uploads/2023/09/8.-Boliger-gift-med-Hanne-Karsten.wav

Fra et lille værelse på Mejdalvej til en lille lejlighed ovenpå Falkemarked på Struervej. Vi er i 1965 og Hanne(21 år) og Erik(24 år) bliver gift. Med lidt held og korrupsion lykkes det at få en 2½ værelses i Ringparken. Her blev Carsten født. Havde Erik ikke haft penge på lommen var jordemoderen smuttet igen.

Erik blev nu eneforsørger, da Hanne var stoppet med at sy habitter på Sindings fabrik.

Struervej – lejlighed ovenpå det som i dag er Spar – forretning.

Sindings fabrik på Langelinie.

Ringparken 1962

To ældre brødre, forældre og bedsteforældre.

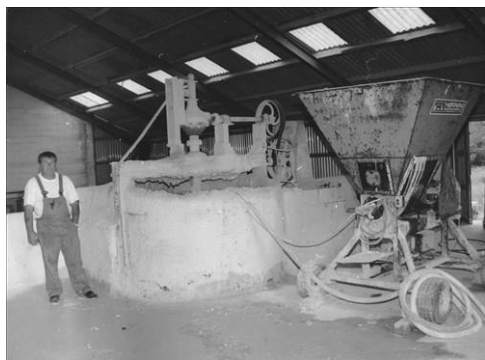
Lydklip 9: Erik som murer. - tvisby.dk/lokalhistorie/wp-content/uploads/2023/11/Livet-som-murer-mm.-wav.wav

Arbejdsomt har Erik prøvet rigtig meget. Han var ikke kræsen, hvad det angår. Men der er en grund til, at han i Tvis går under navnet Æ Murer. Det blev nemlig det erhverv, som Erik har beskæftiget sig med de fleste arbejdsår. Uddannet som voksenlærling. En længere periode havde han selvstændig momsregistreret murervirksomhed i andre perioder arbejdede han for andre.

Lange arbejdsdage med stor produktivitet blev suppleret med mere kreative måder at tjene penge på. Derfor var der penge nok til udbetaling på den grund i Engparken, hvor Erik byggede familiens første hus.

I en periode med nedgang i byggeriet tog Erik flere AMU kurser, som resulterede i, at han kunne kalde sig Kloakmester. Da Erik stoppede med at lægge mursten, fortsatte han som formand på Mørtelværket.

Billedet ovenfor er ikke fra Holstebro Mørtelværk men fra Ydby Mørtelværk, hvor Erik også havde en kort ansættelse.

De sidste arbejdsår var i Tvis Vognmandsforretning med diverse opgaver.

Det sluttede lidt brat, da en svigersøn havde brug for transport til Tyskland på grund af kræftbehandling.

Da var Erik 63 år. Men i betragtning af, at han allerede som 13 år var ude på arbejdsmarkedet, blev det til imponerede 50 arbejdsår.

Lydklip 10: Eriks virke i lokalsamfundet Tvis. tvisby.dk/lokalhistorie/wp-content/uploads/2023/11/Livet-i-Tvis-foreninger-hal.wav.wav

Erik er et kendt ansigt i lokalsamfundet, hvor han har påtaget sig opgaver i fællesskabets tjeneste.

Erik var i Haludvalget da Tvis Hallen blev bygget i året 1977 og med kantine og omklædningsrum i 1978.

Det var et stort arbejde og problemer med finansieringen.

1972 -

De første skitser til ny hal.
Udvalg nedsat.

1977 -

Indsamling til ny hal. Ho. Kom.
giver 1 mill. Kr.

1977 -

Hallen tages i brug nov. 1977.

1978 - April, omklædningsrum
og kantine tilføjes.

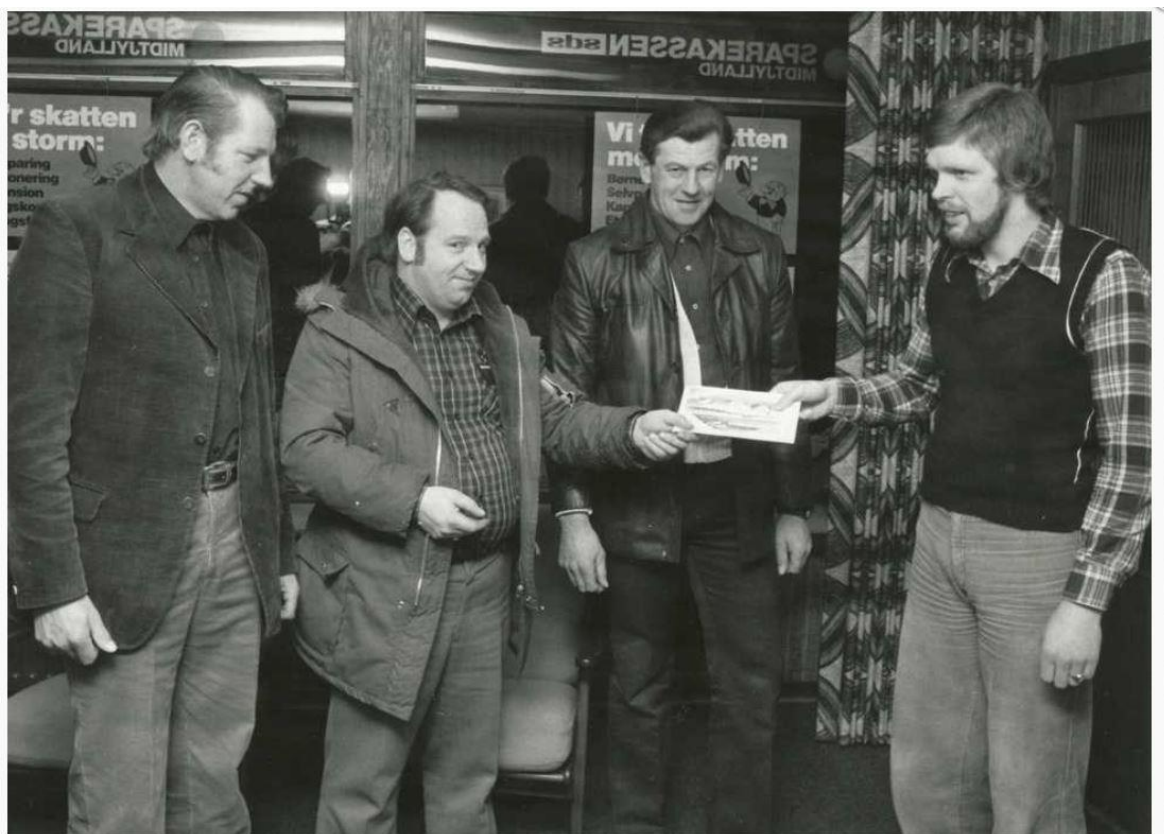
1978 - Nov., Officiel indvielse.

**120.000 kr. samlet
ind på én aften**
Indsamlingsbarometer opsillet ved
Sparekassen i Tvis

Erik Hansen ses helt til venstre i de hvide murerbukser

De tre medlemmer af haludvalget, Poul Erik Jensen, Erik Hansen og Helge Jensen, glæder sig over, at Tvis-Hallen nu er færdig.

Haludvalget – Erik Hansen – Poul Erik Jensen – og Arne Jensen får overrakt check fra Sparekassen.

Erik Hansens søn Carsten ses på forreste række i hvid trøje da hal og kantine blev indviet.

Erik har været formand for fodbold i TIF. Nogle år fungerede Erik også som fodboldtræner for et drengehold, og senere blev han holdleder for håndboldholdet, hvor Carsten spillede.

Erik kom også i varmeværkets bestyrelse med hyggelige møder i Sognegården.

Lydklip 11: Campingferie og Gardasøen. visby.dk/lokalhistorie/wp-content/uploads/2023/11/Camping-Gardarsoeen-wav.wav

Gardesøen.

I den uge det nylagte cementgulv i Eriks husbyggeri var om at tørre, rejste Erik og Hanne på solferie i Sydspanien, men ellers blev deres foretrukne ferieform - camping. De startede med at køre til Agger og Tønder, derefter Slesvig og Tyskland for at ende så langt sydpå som Gardasøen i Italien. Der slog de sig ned feriemæssigt. På den sammen campingplads og hos den samme vært gennem mere end 25 år.

Lydklip 12: Jul i Thy og i Tvis. tvisby.dk/lokalhistorie/wp-content/uploads/2023/11/Jul-i-Thy-og-Tvis-wav.wav

I dette lydklip kan du lære at lave rigtige tøjsko eller kludesko. De blev nemlig ny syede taget i brug d. 24. december om morgenen, efter at gulvene var blevet ferniseret den 23. december.

Du møder også 100 nisser i hjemmet i Tvis. De har alle deres historie og faste placering i hjemmet. Der bor normalt i 13 kasser på loftet, som det efterhånden kan knibe med at få bugseret ned.

Lydklip 13: Efter arbejdslivet – pensionist. tvisby.dk/lokalhistorie/wp-content/uploads/2023/11/Efter-arbejdslivet-wav.wav

Erik kom ganske tidlig ud på arbejdsmarkedet og ”knoklede på” i næsten 50 år. Alligevel kunne han godt have ønsket sig et par år mere.

Når arbejdet har fyldt meget, er det en helt anden tilværelse, at der ikke er en bestemt køreplan for, hvad skal lave. Ikke mindst det, at vænne sig til at begge går derhjemme samtidig.

Med alderen er mange af de gamle kammerater væk. Alderen sætter sine begrænsninger og cykelturene bliver kortere og kortere.

Godt gruppen af hakkedrenge kan bøde lidt på andre afsavn.

Her møder Erik flittig op, og som traktorfører ”gir han den bundgas”.

Interview – tekst og billeder.
Tvis december 2023

Jens Carlsen
Bent Bak